

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

13. De Rom. Pontificis auctoritate & potestate in Generale Concilium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

creta in Fidei causis, sicut si quis in dubium reuocet, an illa sint legitima Concilia, necesse est eum in dubium vocare illorum Conciliorum Canones in rebus Fidei conditos. Item S. Gregor. *lib. 2. regist. indic. 10. epist. 10.* quatuor prima Concilia suscipit, & veneratur tanquam quatuor Evangelia: ergo sicut credebatur Fide diuina Euang. Matth. vel Marci esse Canonicum; sic etiam ex reuelatione diuina credebatur Nicæn. vel Ephesin. Concil. esse legitimum. Accedit quod tota Ecclesia credit, & proficitur illa Concilia esse legitima, & tanquam talia præcipit suscipi, & haberi: Ergo si tantum humana fide creditur ea Concilia esse legitima, cum fidei humanæ falsum subesse queat, Ecclesia posset falli & errare. Adde his, quod in rebus: quæ Fide diuina creduntur, innituntur non solum testimonio Dei reuelantis, quod falsum esse non potest, sed etiam testimonio Ecclesiæ, quæ credenda, certa & firma auctoritate proponit; sed ecclesia proponit & docet illa Concilia credenda; ergo neque in hoc, neque in illo Concilio proponendo vt legitime celebrato, falli vel fallere potest. Nec valet, quod dicit Canus, quamuis fide tantum humana credatur, illa Concilia esse rite habita, & legitime confirmata, nihilominus tamen eorum definitiones in causis fidei diuinitus reuelatæ creduntur, & proinde qui eas veras esse negauerit, hæreticus erit: quia ex duob. inquit Canus, principijs vno fide diuina creditur, altero ex ratione naturali, vel fide humana certo, colligitur conclusio diuinæ Fidei, vt cum ita ratiocinamur. Omne Concilium in Spiritu S. congregatum, est certa, & firma regula Fidei; sed Conc. Nicæn. est in Spiritu S. congregatum; ergo est certa regula Fidei. Profecto contra Canum vim maximam habet argumentum. conclusio pendet ex præmissis, ergo non potest esse magis certa & vera, quam præmissa: sed altera præmissarum solum est certa, secundum Canum fide humana; ergo conclusio nequit esse diuina Fide certa. Quare meo iudicio Fide diuina credimus Concil. Nicæn. Ephesin. & Chalced. esse in Spiritu S. congregata, & habita, & confirmata: alioqui nullum est Concilium post Apostolos celebratum, quod credamus Fide diuina fuisse legitime coactum & confirmatum. Nec valet Cani argumentum, ex Sacris Libris, aut Apostolicis traditionibus. Non habemus ea Concilia esse legitime celebrata, ergo, id non credim⁹ Fide diuina. Respondeo, diuina Fidei credi, ea quæ dicit, & reuelat Spiritus S. per ecclesiam declarantem aut proponentem. Sed tota ecclesia docet & tradit, Conc. Nicæn. fuisse legitimum. non requiritur vt oia habeantur in libris Canonicis, aut Apostolicis traditionibus: Deus qui promissit se rogaturum Patrem, ne fides Ro. Pontificis successoris Petri deficeret, tacite, & implicite promissit, ne hic Romanus Pontifex in deficientibus rebus Fidei deficeret; ita etiam promissit hoc vel illud Concilium legitime, & in Spiritu sancto congregandum ad res fidei definiendas: quare eo ipso quod credimus Fide diuina definitiones Concilij Nicæni esse veras, credimus quoque Fide diuina illud esse Concilium legitime congregatum; nam ipsum Concilium in ecclesia publice promulgatum obligat nos ad credendum Fide diuina, quod est definitum in ipso, vt dogma fidei.

Dices, quod sit legitime congregatum, non est ratio credendi rem definitam, sed est cōditio, sine qua non crederemus. Item hoc Concilium, vel hic Ro. Pontifex est proponens tantum, non reuelans res Fidei. Respondeo, quæ creduntur Fide diuina, vt dixi, non solum innituntur testimonio Dei reuelantis, sed etiam testimonio Ecclesiæ vt iudicis, & interpretis diuini, in declarandis & tradendis sententijs fidei, & verumque; debet esse certum, & firmum, quia ex utroque pendet assensus fidei, alioqui enim si is, qui proponit docet, tradit, solum est fide humana dignus, poterit falli & fallere, vt videmus in Parocho docente populum, vel in quouis alio Priuato homine res Fidei annuntiantem & promulgantem; sicut enim nunc docet & tradit quod est fidei; sic fieri potest, vt annunciet & proponat quod est contra fidem: & tunc is qui ipsi fidem habet, cre-

det falsum non quidem ex fide infusa & diuina, sed ex humana, quæ credit illi vt homini, non vt iudici: & interpreti diuinitus dato.

CAP. XIII.

De Romani Pontificis auctoritate, & potestate in Generale Concilium.

PRIMO queritur, An Romanus Pontifex perse, vel Legatos suos debeat in Concilio Generali præsesse? Debet vt recte probat Turresemata in Summa de Ecclesia lib. 6. c. 22. Nam conuincit vsus, quem hactenus ecclesia seruauit. Act. 1. in Conc. Apostolor. quo electus est Marthias in locum Iudæ, Petrus, vt pote Apostolorum princeps, & totius Christianæ plebis præfides videtur. Dicitur enim: *Exurgens Petrus in medio fratrum dixit, vbi Glossa: Pastor, inquit, pro omnibus loquitur.* Et alia Glossa: *In medio eorum exemplo Christi fuisse describitur.* Et Act. 15. *Consenserunt Apostoli, & Seniores videra de verbo hoc: cum autem magna conuulsio fieret, surgens Petrus, dixit ad eos: vbi Glossa: Pra omnibus quasi Princeps loquitur.* Item Romani Pontificis est Generale episcoporum Concilium conuocare, illius Canones, decreta & acta confirmare, et ego ipse est toti Concilio præfideret. Ipse est caput Catholicæ Ecclesiæ, sed caput totius corpori præest. Ipse est summus in terra Christi Vicarius, ergo vicem Christi gerens, concilio præfideret. Vnde Leo scribens ad Chalcedonense concilium, inter alia dicit: *In his fratribus, nimirum Paschasio, & Vincentio Episcopis, Bonifacio, & Basilio Presbyteris, qui ab Apostolica Sede directi sunt, me Synodo vestra vestra fraternitas confidat præfideret.* Et in Epistola ad Anatolium Episcopum Constantinopolitanum sic dicit: *Frates nostri ab Apostolica Sede directi qui vices mea Synodo præfiderant, probabiliter atque constanti iudicio ausibus obtulerunt.* Insuper Adrianus II. scribens Basilio Imperatori Constantinopolitano, vt haberet in 8. Synodo: *Voluntus, inquit, per vestras pietatis industrias illic numerosum celebrare Concilium, cui nostri quoque missi Præsidentis, & culpatarum personarum differentias liquido cognoscentes, iuxta quod in mandatis acceperunt, singulorum libere discretiones exerceant.* Vnde Legati Adriani in eo concilio in hunc modum subscripserunt: *Ego Donatus Episcopus Hesbicus Ecclesiæ, locum obtinens Domini mei Adriani Summi Pontificis, & vniuersalis Papa, omnia quæ superius leguntur, huic sanctæ & vniuersali Synodo Præsidentis vsque ad voluntatem eiusdem extimij Præsulis, promulgauit, & manus mea subscripsit, eodem modo subscripsit Stephanus Episcopus, nominans le Præsidentem; sic etiam subscripsit Martinus Ecclesiæ Rom. Diaconus. Animaduertendum est ad concilio in quo Papa per se ipsum præest, ad ipsum Pontificem appellari iure non posse: quia esset appellatus ad eundem: at ad concilio in quo Papa solum per suos Legatos præfideret, potest iure appellari ad ipsum Pontificem, quoniam in primo casu tota concilij iurisdictione residet in Papa, vt in capite: in 2. casu iurisdictione concilij est delegata à Papa. Imola in c. gonus de præben. n. 22. Bero. in c. 1. n. 5. & 6. de præb. & c. 1. n. 6. de iudicijs.*

Contra hæc quædam obijciuntur ab aduersarijs. Primo, Nusquam facta literæ testantur, Petrum in concilijs Apostolicis præfedis. Respondeo, quæ quis expressis verbis id non dicant, implicite tamen significare: quod constat ex multis. Petrus enim primus ante alios loquitur, in medio fratrum stetit dicitur: item *Oportet, inquit, impleri Scripturam.* Et iterum. *Oportet ex his, qui nobiscum sunt.*

Secundo obijciunt: In concilio Chalcedonenis Martianus Imperator legitur præfedis, & ibi iudicis destinati dicuntur. Respondeo, id esse omnino falsum: nam ipse Martianus Imperator Act. 16. Concilij sic ait: & habetur in ca. Nos. dist. 96. *Nos ad fidem roborandam, non ad potentiam aliquam ostendendam, sive exercendam, exemplo religiosissimi Principis Constantini Synodus interesse volumus, vt veritate inuenta, non multa multitudo prauis doctrinis tradita disceret.* Ergo ipse Imperator ingenue confitetur se non inter-

elle Concilio ad iudicandum, vel ad definiendum res Fidei, sed ad protegendum Concilij Patres, ad reprimendos Hæreticorum conatus, ad sedandos a uersariorum tumultus, ad sumptus faciendos; denique ad remouendum quicquid poterat impedire, quo minus Concilium tuto, ac libere procederet. Quod si Imperatores in Concilij non aderant ad definiendum, multo minus ij, qui in Concilio Chalced. dicuntur iudices ab Imperat. destinati erant, se iudices ad audiendos aliterantes de alijs causis, qui si non adessent, & eas lites componerent, impedirentur Episcopi congregati, ne commode res Fidei definire possent. In e. sat. dist. 96. ex Nico. Pap. dicitur: *sed Theodos. minor S. Synod. scribens dixit: Deprecatus est ergo Claudian. magnificenti. Comes strenuorum domesticorum transire usque ad sacratissimam Synodum nostram. Et in nullo quidem que faciendæ sunt de pijs dogmatibus, quasi. seu potius expositiones communicare. Illucitum namque est. eum, qui non sit in ordine sanctorum Episcoporum, & Ecclesiasticis immiseri tractatibus.*

Tertio obijciunt: In concilio Chalced. & in concilio 8. Constant. Legat. Pap. dicantur omnia fuisse mandato, & auctoritate Conc. Respondetur, in concilio Chalced. aperte legitur, eum Patres illius concilij deserent Episcopi. Constantino primatum, post Rom. Pont. supra alios Patriarch. Antioch. & Alexandri. Legatos Pontificios restituisse, quia id tale in mandatis Leon. Pap. non habebant, & preualuit eorum sententia: quam Leo ipse confirmauit. Preterea Legati Romani Pontificis in 8. Synod. Art. 5. Prædicentes, sententiam contra Photium protulerunt, d. centes. *Vidistis fratres, vidistis, & audistis quæ ex multo tempore dicta, & gesta sunt de huiusmodi causa; & nã paruit uobis omnibus, quia irreceptibilis erat promissio huius uiri, & depositio Sanctissimi Patriarch. Ignatii de sede sua, siue iustitia, & siue legibus fuerit illa. Nos ergo non nouimus aliquod, uel recentis iudicium iudicauimus, sed uetus, & ex multo tempore prædicatum quidem à Sanctiss. Papa; formatum autem à Sanctiss. Pap. Adriano. & non per ipsius uisum transierit; & commoueri à patris desinitioibus, & legibus, nec desinare ad dexteram, nec ad sinistram. Scripsum est enim: Aucti sibi leges patris, & ne repellat uera matris rursus, & infra: Tale conatiun abijcimus, & anathematizamus, & ne ulterius contra Ecclesiam qualibet uia forte in omni seculum maligna introducatur adu. Et in fine: *Quid ergo placet talia iura nostra, & nostra facta, quæ si apud uos non fuerint acceptabilia, nos tamen super montem excelsum huius synodi ascendemus, & exal abimus in fortitudinem uocem nostram. Euangelizantes uobis, & consequentiam, quæ facta, & ore promulgata est sanctorum Patrum nostrorum à gratia Spirit. S. Ad hoc quod dicit S. Synodus, sunt hæc quæ à nobis perlectionem dicta sunt, apud uos accepta: Sancta uniuersalis Synod. exclamauit: Receperimus omnes. Valde quippe sunt discreta, & congrua, & consona Ecclesiasticis regulis, & legibus.**

Secundo quaeritur, An Generale concilium auctoritatem, & potestatem iurisdictionis habeat proxime à Deo, an uero potius proxime à Rom. Pont. De hac quaestione Turrecremat. in Sum. de Ecclesia. lib. 3. c. 28. & sequentibus. In ca. 29. ait: *Surrexerunt quidam nouelli magistri hoc nostro tempore, qui dogmatizare ausi sunt quod uniuersale Concilium potestatem immediate habeat à Christo, & tantam, & tam plenam, ut ei omne fidelis cuiuscunque status sit, aut præ eminentia, etiam si Papalis, obedire tenentur. sic ille. Hoc dixit: quia tempore Conc. Constant. & Basil. in quibus ipse Turrecremata intercessit, fuerunt aliqui tum Theologia. tum iuris Canonici Doctores, siue Magistri affirmantes, Patres in Generali concilio congregatos habere proxime iurisdictionem, & potestatem à Christo, non à Rom. Pont. quorum sententia nostro hoc tempore est periculosa, nam in concil. Florent. sub Eugenio IV. & Lateran. sub Leone X. decretum est sic: *Disserimus S. Apostolicam Sedem, & Rom. Pont. in uniuersum orbem tenere primatum, & ipsum Pontificem Roman. suæ sessorum esse B. Petri princip. Apost. & uerum Christi Vicarium totius Ecclesie caput, & omnium Christianorum patrem, ac doctorem existere: & in B. Petro pastorem, regendum, & gubernandam uniuersalem Ecclesiam à Domino nostro Iesu Christo plenam**

potestatem traditam esse: quem admodum etiam in gestis Occidentium Conciliorum, & in sacris Canonib. continetur. Sic ibi Leo, ut habetur in e. tra. Dominus d. 19. sic ait: *Hæc in munera sacramentum ita Dominus ad uniuersum Apostolorum officium pertinere uoluit, ut in beat. Petro omnium Apostolorum summo principaliter collocaret, ut ab ipso quæsi quodam capite dona sua uelut in corpus omne diffunderet, ut exortens se ministerij intelligeret esse diuini, qui auctus fuisse à Petri soliditate recedere. Quid claris? ergo si Romanus Pontifex est totius Ecclesie caput; si pascendi, regendi, & gubernandi uniuersalem Ecclesiam proxime à Christo Domino potestatem accepit: si per ipsum, tanquam per caput Christus sua dona in omne corpus Ecclesie diffundit, & generale concilium repræsentat uniuersalem Ecclesiam: sequitur, ut tanquam corpus suam iurisdictionem, & potestatem proxime à Rom. Pont. tanquam à suo cap. accipiat & habeat. Unde S. Thom. in tract. contra Impugnantes Religionem: S. Patres, inquit, in concilio congregati, nisi status repositi sunt, nisi auctoritate sum. Pontif. interveniente, sine qua citatio Concilium congregari non potest. ita S. Doctor.*

Aduersarij quædam obijciunt. Primo, Matth. 18. ubi Christus dixit Apost. *Quæcumq; alligaueritis in terra, erunt ligata & in celo, ergo Christus proxime dedit Apostolis iurisdictionis potestatem, & in Apost. Episcopi, qui in eorum locum successerunt. Ioan. 20. dixit Christus: Accipite Spiritum S. quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, &c. Ergo Apostoli, & in illis Episcopi à Christi proxime accepērunt potestatem clauium. Matth. 18. *Vbi fuerint duo, uel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum.* Ergo concilij Patres proxime habent sibi Christum assistentem: ibidem: *si Ecclesiam non audierit sibi sicut Ethnicus, & Publicanus.* Sed Generale concilium repræsentat uniuersalem Ecclesiam, ergo qui concilium non audit, est pro Ethnico habendus. Respondetur ad hæc omnia, solum probari, in uniuersali Ecclesia esse potestatem iurisdictionis, sed non per se, & proxime à Christo acceptam, sed media Rom. Pont. auctoritate, quia Ecclesia, & Rom. Pont. se habent tanquam corpus, & caput, ac uirtus à capite descendit in corpus.*

Secundo obijciunt, quia in 8. Synodo Patres congregati in damnatione Photij, ita dixisse leguntur: *Hoc autem uolentem intelligere Photium, ut bene egeret, sed inobedientem, & resistentem huic uniuersali Synodo repulimus, & anathematizauimus, atque à tota Catholica & Apostolica Ecclesia fecimus alienum, per datam nobis potestatem in Spiritu S. à primo, & magno Pætice nostro, & Deo liberatore, & saluatore cuncto- rum.* Respondetur eum Turrecremat. a libro citato cap. 31. in Responsione ad S. Patres in eo concilio non dixisse se proxime à Christo Dom. no potestatem habere: habebant quidem, sed media Romani Pontificis auctoritate, cuius, tanquam capitis, corpus & membra erant, alioqui enim, cum dicit Apostolus ad Rom. 15. *Nõn est potestas nisi à Deo*, consequens esset, quicunque potestatem habeat, eam proxime à Deo habere, quod est falsum.

Tertio, quia in concilio Constantiensi sic habetur: *Synodus uniuersalis, representans uniuersalem Ecclesiam, habet immediatam potestatem à Christo, cui quilibet fidelis cuiuscunque status, & dignitatis sit, etiam Papalis, obedire tenetur.* Respondet, & recte, Turrecremata in summa de Ecclesia lib. 2. ca. 99. dicens: *Nusquam concilium Constantiense decretum edidisse in hanc modum: uniuersalis Synodus representans Ecclesiam militan-tem, immediatam potestatem habet à Christo, sed his uerbis: Hac sancta Synodus Constantiensis Generale Concilium faciens, pro extirpatione præsentis schismatis, & uisione, ac reformatione Ecclesie in capite, & in membris faciendâ, declarat ut in ipso Spiritu sancto congregata, Generale Concilium faciens, & Ecclesiam Catholicam militan-tem representans, potestatem habet à Christo immediate: Quapropter in eo Decreto non loquitur Concilium in uniuersum de omni Synodo Generali, sed speciatim de illo Concilio Constantiensi, quod erat congregatum tempore, quo tres incerti & dubij Romani Pontifices pro certis & ueris*

lese gerebant, & ita convocatum erat Concilium ad illud ichilima de medio tollendū. Eodem modo respondeo ad id quod obijciatur: si Papa esset notorius hæreticus, vel si mortuus esset, vel Pontificatum sponte deponeret, & Generale concilium cogereretur, hæbet tunc concilium proxime à Christo potestatem. Nullius ponderis & momenti est argumentum, quia tunc concilium Cardinalium, vel ecclesiæ cogereretur, ad creandum Pontificem Romanum, & ad dandum ecclesiæ caput, in his enim casibus voluit Christus, ut id posset ecclesiæ.

Tertio quæritur, An quis licite possit appellare à Romano Pontifice ad Generale concilium: De hac quaestione Turrecremata lib. 3. summa de ecclesia c. 47. 48. 49. & Cardinalis Iacobatus de Concilio libro 10. articulo primo. certi iuris est licite posse aliquem appellare à concilio Generali, in quo Papa solum præfidet per Legatos suos, ad Romanum Pontificem, non tamen à contrario. Cap. cuncta 9. quæst. 3. ex Gelasio sic habetur: *Cuncta per mundum novit ecclesiæ, quod sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ, de omnibus fas habet iudicandi, nec cuiquam de eius liceat iudicare iudicio: si quidem ad illam de qualibet parte mundi appellandum est, ab illa nemo appellare permittitur est.* Cap. si quis 2. quæst. 6. [quique pulsatus aliqua aduersione, licenter potest appellare ad Apostolicam Sedem, & ad eam quasi ad caput refugium habet.] idem habetur in c. Romanam eadem causa, & quaestione. Cap. patet 9. quæst. 3. dicit Nicolaus: *Præfetto S. d. Apostolica, cuius auctoritate maius non est iudicium, cap. nolite intrare, dist. 11. in ea (videlicet Romana ecclesiæ) Dominus, totius ecclesiæ posuit principatum.* Cap. licet de elec. dicitur: *In ecclesiæ Romana aliquid speciale constituitur, non potest ad superiorem haberi recursus, ubi Hostien. & Ioan. Andreas merito dicunt, quia ipsa est cæteris omnibus superior, & ea nulla est superior.* Egidius in conf. 99. quæst. 18. parte, citat multos pro hac sententia: & tandem dicit: *Caveant sibi, qui dicunt posse à Papa appellari ad Generale Concilium: quia videntur in ecclesiæ Dei ponere duo capita. & in eodem consilio q. 20. ait: Tales dogmatizantes sunt habendi in Fide suspecti, quia determinatum est ab ecclesiæ, quod credere, omnem creaturam subesse Romano Pontifici in spiritualibus, est de necessitate salutis, ut in Extravaganti, quæ incipit: Vnam sanctam habetur. Denique Pius II. Constitutionem edidit quæ aperte dicit, à sententia Papæ appellare ad Concilium futurum, nulli licere. Cuius Constitutionis meminit Alexand. in Rub. de appellat. eam Constitutionem renouavit postea Iulius I. cuius Constitutionis ad verbum meminit Card. Iacobatus loco citato. ubi inter alia sic ait: *Sane licet olim felicitæ recordationis Pius Papa II. prædecessor noster de fratrum suorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium conciliorumque Prælatorum, ac diuini, & humani iuris Interpretum Curiam Romanam sequentium in dicta, seu congregatione Mantuana existentium approbatione matura prius, & grati præmissa discussione, & de eorundem congregatorum vicini consilio, & assensu, ac ex certa scientia promotione ad futurum Concilium efficacissimis, & palpabilibus rationibus tanquam erroneas, & detestabiles damnauerit, ac sub excommunicationis lata sententia, & interdicti penis præcepit, ne qua persona cuiusvis dignitatis, siue etiam Vniuersitatis, aut Collegium quousvis qualitate colore, ab ordinationibus, sententijs seu mandatis quibusvisque eius, ac successorum suorum appellationem huiusmodi interponere audeat, & contra facientes, una cum fautoribus suis, & consilium auxiliumque prestantibus, siue hi tabelliones essent, siue testes, siue Advocati siue alij quicumque, non solum penis, & censuris prædictis, sed etiam ijs quæ lesæ maiestatis, & hæreticæ prauitatis reus imponuntur, obnoxios esse statuerit, & paulo inferius: Nos igitur attendentes quam detestanda sit eorum peruersitas, qui proprijs inimici commodis, & nefarijs cupiditatibus mancipati, salubria decreta Patrum, & superiorum iussa spernentes, inconsultis Christi tunicam scindere, aut etiam scissionis causam præbere conentendunt, & Ecclesiæ unitatem diuidere, prædictæ Sanctæ Sedis Apostolicæ principatum tollere, & contra tot Sanctorum Patrum & sacrorum Conciliorum decreta enere, & damnabili-**

ter magna audacia obedire non erubescunt, & contra faciem verentur, assentes inter cetera, consilientes, persuadentes, determinantes, seu interminationi huiusmodi intercessentes, solâ consilij præstatione seu persuasione, deliberatione, aut determinatione, quod aliquibus casibus à Romano Pontifice, seu eius sententia, vel decreto ad futurum Concilium Generale appellari possit, dicta Pij prædecessoris Constitutione non obligari, nisi in ipsa actuali appellatione, & illius interpositione, vel scripturæ compositione se immiscuerit. Ne de cetero tali assertione si excusare, ac tale quid in postum præsumere valeant, opportunitatem tam immani ac periculoso morbo medelam adhibere volentes hac generali, & in perpetuum valitura Constitutione ex certa nostra scientia, & potestate plantuimus, de venerabilium fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio promulgata, sancimus Constitutionem Pij prædecessoris præfata, tam citra, quam ultra montes, & in Viramontanis partibus, quoad omnes tam ecclesiasticas quam secularis personas, eorum Regali dignitate, & Cardinalatus honore surgentes, Capitula, Vniuersitates, Communitates & Collegia, Congregationes, & Synodos, & Parliamenta, valuisse, & perpetuo valituram declaramus. Sic ibi.

Porro argumenta aduersariorum nullam vim habent: aliqua eorum solum probant, à Concilio Generali auctoritate Romani Pontificis confirmato appellari non posse: item, à sententia vniuersalis ecclesiæ cum Romano Pontifice suo capite coniunctæ. Item, si obijciatur, c. tam ex literis de integritate restitu. habetur: *Contra sententiam Papæ datur restitutio in integrum, & ibidem dicitur: Nemo gamus sententiam Romanæ sedis posse in melius commutari.* Et idem habetur in c. sententiam, & c. veniam 35. q. 9. & c. cum olim, de sent. & re iud. Respondeo in his decretis non haberi, posse Romani Pontificis sententiam auctoritate Concilij Generalis, vel corrigi, vel mutari, sed auctoritate eiusdem Pontificis vel successoris.

Tertio obijci potest Epistola S. Augustini ad Glorium, & Eleusium, ubi inter cetera contra quosdam Denegatistas, qui fuerant condemnati, Cæciliano episcopo Catholico absoluto sententia Melchias Romani Pontificis, sic ait: *Quod si dicebamur malos, & peruersos esse iudicatos: quæ vox est omnium malorum litigatorum, cum fuerint etiam manifestissima veritate superati. Et subiicit: Ecce putamus, illos Episcopos, qui Roma iudicauerunt, non bonos iudices fuisse. Resabat adhuc plenarium vniuersalis Ecclesiæ Concilium, ubi etiam cum ipsis iudicibus causa posset agitari, ut si male iudicasse conuicti essent, eorum sententia solueretur.* Hoc argumento putant aduersarij se a usum suam omnino euincere, sed argumentum illud sane facile diluitur: nam plenarij Concilij nomine intelligit Augustinus non quidem Generale Concilium, siue suo capite Rom. Pont. sed legitima ipsius auctoritate habitum, & confirmatum.

Quarto quæritur, An Concilij Generalis decretis & legibus Romanus Pontifex teneatur? De hac quaestione Turrecremata in summa de Ecclesia li. 3. cap. 57. ubi satis efficaciter ostendit non teneri, quia omnis iurisdictio Patrum in Concilio Generali quicquam definitum existit ac pendet à Romano Pontifice: at inferior non potest superiorem ligare: vnde fit, ut Concilium Generale nihil statuere possit, quod Romani Pontificis auctoritati, vel potestati deroget: nihil quo legem, vel Constitutionem à Romano Pontifice editam ex toto, vel ex parte abroget. Vnde in Concilio Chalcedonenfi Act. 10. cum Patres Concilij Constantinopolitanum Patriarcham Alexandrino, & Antiocheno præferrent, Vicarij Apostolicæ Sedis ita dixisse leguntur: *Sedes Apostolica nobis presentibus humiliter non debet: & ideo quacumque in præiudicium Canonum siue regularum hæretica die gesta sunt nobis absentibus, sublimitatem vestram petimus, ut circumducuiubeatis: si nialis contradicte nostræ his gestis in hæret, ut nouerimus, quid Apostolice viro vniuersalis ecclesiæ Papa referre debeamus, ut ipse aut de sua sedis iniuria, aut de Canonum euersione possit ferre sententiam.* Sic ibi. Et Leo ipse nunquam ratum habuit tale decretum, ut constat ex epistol. eius 61. quamuis à Patribus

Concilij Chalcedonenfis constitutum, qui se auctoritate Synodi Constantinopolitane secundae tueri conabantur, ergo Romani Pontificis auctoritas valet contra Synodum Generalem, non è contrario.

Si roges, An saltem Romanus Pontifex teneatur & obli- gatur decretis Concilij Generalis pertinentibus ad fide- dem? Respondeo, minime, quia talia decreta concilij, nisi confirmetur à Papa, certam & firmam Fidei regulam non continent. Obijcies: Multorum est opinio, Romanum Pontificem subijci decretis Generalis Concilij in his quæ ad Fidem spectant, quamvis non in his, quæ sunt iurisdictionis. Respondeo eam opinionem Doctorum locum habere in decretis Fidei, quæ auctoritate Romani Pontificis confirmata, non autem in his, quæ denuo conduntur, & nondum sunt à Romano Pontifice approbata.

CAP. XIV.

Alia quæstiones super eadem re diluuntur.

Primo quæritur, An Romanus Pontifex possit Generale Concilium rite coactum ad alium locum transferre, vel ad aliud tempus differre, vel omnino dissolvere, sine ipsius Concilij consensu? *De hac quæstione Turrecremata in summa de Ecclesia lib. 3. c. 66. & seqq. Iacobatus de Concilio lib. 10. art. 6.* Olim tempore concilij Constantien- & Basiliensis fuit magna controuersia de hac re inter Doctores, & vt testatur Iacobatus loco citato, Ludouicus Rom. & Abbas Panormit. senserunt, id non posse facere Romanum Pontificem absque concilij consensu. Idem censuit Petrus Ancharanus teste eodem Iacobatio, imò dicebat Gregorius XII. debere Saonam pergere, eo quod illum locum elegerat ad conuentum Episcoporum habendum: sed nunc dubitari non potest, quin id possit facere Rom. Pontifex rationabili, & iusta de causa. Nimirum si locus peste laboret, aut bello prematur, vel sit ab hostibus obsessus. Romanus enim Pontifex cum sit pastor totius Ecclesie, & concilio Generali præsideat per se, vel Legatos suos, potest sua auctoritate Concilium transferre ad alium locum, vel tempus, vel dissolvere.

Quæres, possitne Romanus Pontifex suo nutu, & arbitrio concilium dissolvere, vel prorogare ad tempus, vel ad alium locum transferre? Cardinalis Iacobatus hic multa dicit, distinguendo varios casus. Sed breuiter dicendum est, si quærat, an Rom. Pontifex peccet id faciendum suo nutu sine rationabili & debita causa, tunc peccabit grauius, leuiusve, prout grauior, aut leuior causa existerit, qua prohibetur ne id faciat. Si vero quærat, An si Romanus Pontifex solo nutu suo id fecerit, factum iure valeat? Respondeo valere, ita vt ex eo tempore concilium desinat esse legitimum, quia non amplius à Rom. Pontif. auctoritate pender, & existit, cum eo contradicente concilium procedit.

Obijcitur ab aduersarijs Constitutio edita in concilio Constant. Sess. 39. quæ incipit: *Frequens*, vbi statutum est, vt decimo quoque anno Concilium congregetur, nec possit Rom. Pont. congregatum dissolvere, nec ad alium locum, vel tempus transferre. Hæc constitutio occasione dedit Doctoribus diuersa sentiendi in hac quæstione. Respondeo cum Turrecremata summa de Ecclesia lib. 3. c. 46. Constitutionem illam contra Rom. Pont. auctoritatem non valere; vnde Martinus V. qui est Pontifex in eo concilio creatus, Legatis, quos ad Concilium Senense miserat, potestatem dedit, vt concilium alio transferrent.

Potro animaduertendum est, in ijs casibus, in quibus Generale Concilium sine auctoritate Romani Pontificis legitime conuocatur, non posse Romanum Pontificem dissolvere, vel alio transferre, vt si congregatum sit, quia Papa est notorie hæreticus, vel quia duo, vel plures dubij, & incerti Pontifices sunt.

Secundo quæritur; Vtrius iudicio, & sententiæ sit ad hærendum, Romani Pontificis ne, an Concilij si in causa, vel controuersia de fide, vel moribus discordent? *De hac quæstione Turrecremata in summa de Ecclesia lib. 3. c. 64. & Iacobatus de Concilio lib. 6. c. 2. Causæ de locis Theolog. lib. 5. c. 5. q. 2. ver.* [Verum scrupulus hic existit,] & Iacobatus multa suo more adducit. Quæstio non est de eo casu, in quo Rom. Pont. tanquam priuatus homo aliquid senserit contra sententiam totius Generalis Concilij: tunc enim cum iudicium Rom. Pontificis humanum sit, quod falli, & fallere potest, non est ex necessitate præferendum totius concilij sententiæ: facilius enim solet vnus errare, quam multi. Quæstio igitur locum tunc habet, quando Rom. Pont. aliquid sentit de fide vel moribus, tanquam totius Ecclesie caput, & pastor. Et tunc dicendum est breuiter, iudicium Rom. Pont. esse totius Concilij sententiæ præferendum: nam Rom. Pont. vt Petri Successor & Christi Domini Vicarius in terris, habet assistentem sibi Spiritum S. ne in Fide erret: quod Synodus Generalis antequam Pontificiam confirmationem non habet. Vnde ipsum concilium & tota Ecclesia Generalis sequi debet sententiam Rom. Pont. in fide vel moribus, sicut oves suum Pastorem sequuntur, & sicut membra, & corpus capitis ductu diriguntur.

Dices; contra rationem est, vt plus, & certius videat vnus quam multi. Respondeo, si iudicium illius vnus sit diuinum, & iudicium multorum humanum, tunc iudicium vnus est multo certius & verius, quam iudicium multorum.

Tertio quæritur, Quid sit dicendum, si Patres Generalis concilij inter se dissentiant, ita vt maior pars vnum dicat, aliud vero minor, vtrius partis iudicium & sententiâ sequi debeat Rom. Pontifex? *De hac quoque quæstione Causæ loco citato, Turrecremata libro præfato c. 65. Iacobat. lib. 6. art. 3.* Distingendum est, aut controuersia de qua agitur inter Patres Concilij, est Fidei, vel iuris diuini, vel naturalis, aut est tantum quæstio iuris humani. Si primum, nullo iure cogitur Rom. Pont. sequi iudicium, & sententiam maioris partis: id enim sequi debet, quod assistente sibi Deo iudicauerit definiendum, siue maior, siue minor pars Concilij id senserit: iudicium enim Romani Pontificis, est diuinum, vt pote in Spiritu sancto sibi peculiariter assistente, & quamuis in humanis fere plurima sententia præualeat, non in diuinis tamen. Si vero quæstio sit de his, quæ sunt iuris humani, tunc Rom. Pont. vt prudenter, & fideliter agat, sequi debet iudicium partis meliora sentientis, siue maior ea pars sit, siue minor. Quod si nutu suo id statuat quod vult, posthæbitis Patrum sententijs, peccare quidem poterit grauius, leuiusve pro grauitate, vel leuitate materiæ: sed decretum eius valebit, quia est decretum capitis, & summi in Ecclesia Pastoris, qui supremam nullam habet nec agnoscit iurisdictionem, & potestatem, & sine quo nulla est aliorum Episc. iurisdictionis.

Quarto quæritur, An summus Pontif. possit generalis Concilij Canones, siue decreta ex toto vel ex parte abrogare sine Concilio generali? *Hanc quæst. tractarunt Iacobat. de Concil. lib. 5. ar. 15. & ego in 1. par. Instit. Moral. lib. 5. c. 15. q. 5.* vt testis est Iacobat. Ludouicus Romanus, conf. 180. sensit id non posse Rom. Pont. hic Auctor fuit fautor concilij Basiliensis, & propterea multum tribuit potestati concilij generalis contra Rom. Pontif. auctoritatem.

Dicendum est: Aut Canones & decreta Concilij sunt Fidei, siue iuris diuini, vel naturalis: & hæc Rom. Pont. tollere, aut mutare non potest, quamuis in his quæ sunt iuris naturalis, vel diuini, possit ex rationabili, & iusta causa aliquando dispensare, tunc enim ius diuinum, vel naturale non delet, aut mutat, sed hunc, vel illum ab eo iure iustis de causis eximit ac soluit. At si decreta, & Canones Concilij sint de his, quæ ad ius humanum spectant, eas Constitutiones Rom. Pontif. ex toto, vel ex parte dele- re, aut mutare potest. Sic habet communis opinio Theologorum, & iuris Canonici interpretum, & ratio est, quoniam